Thesis Title The drugs rehabilitation under Rights and Liberty of the drug

addicts under the Constitution of the Kingdom of Thailand

Author Suree Phupetch

Degree Master of law (public law)

Supervisory Committee Assoc. Prof. Dr. Phoonsakdi Vaisamruat

Assoc. Prof. Dr. Kriengkrai Charoenthanavat

ABSTRACT

The objective of this research is to study the concepts concerning the rights and liberty of people and the ratification of people's rights and liberty, especially that of drug addicts. Drug addicts are regarded as a disadvantaged group even under the constitution of the state. Since the state has its main duties and objectives protecting people's rights and liberty; therefore, drug addicts' rights and liberty should not be an exception. The state is not able to restrict people's rights and liberty except being authorized by specific provision based on the constitution and within the scope of necessity. In cases where the restriction would be implemented, ones' rights and liberty should be protected. Both in national and international levels, there have been the studies about concepts as well as means to solve drug abuse problems. Since the past, there have specifically been the studies in Thailand focusing on the measurements in reducing drug abuse demand. The treatment and rehabilitation of drug addicts were included in the measurements, too. Legal measurements were especially implemented in order to treat and rehabilitate drug addicts. Without legal protection, the rehabilitation partly affected their rights and liberty. Legal measurements were aimed to help prevent the violation of drug addicts' rights and liberty according to the constitution of the Kingdom of Thailand.

From studies, drug addicts' rights and liberty have been violated through several provisions enforcing the treatment or rehabilitation of drug addicts. The important provisions that prove this statement true are the provisions of laws on psychotropic substances, narcotic drugs and drug addict rehabilitation. The three provisions have not agreed with the constitution in many aspects. For instance, administrative sections are authorized to enforce the rehabilitation or treatment without passing judicial process. In addition, the alleged offenders have no grants of rights to prove themselves through judicial process. Through the state enforcement, this apparently affects their rights and liberty. Furthermore, even now it's found that there has been the controversy among laws enforcing the rehabilitation of drug addicts. And the related policies on solving drug abuse do not agree either. Considering the success in solving drug abuse problems in other countries, it reveals that the policies to reduce drug demand are more successful and sustainable than that to merrily reduce drug supply. In conclusion, the three provisions mentioned above - the provisions of laws on psychotropic substances, on narcotic drugs and on drug addict rehabilitation - do not agree with the constitution: in that there is authorization to the administrative sectors to enforce the law to rehabilitate drug addicts without juridical process; and there are no grants of rights offered to offenders to prove themselves via juridical process. These problems are seen to affect the rights and liberty of drug addicts. All in all, there should be the improvement and revision of related laws as well as provisions to make it clear in legal practices according to the constitution regarding the rights and liberty of drug addicts. This suggestion would be for the achievement in rehabilitating and treating drug addicts based on the objectives of laws. Every aspect suggested would altogether help drug addicts reform. And the safe society with no crime to be conducted by these reformed drug addicts would be expected

Keywords: Rights and Liberty / The Constitution / The drugs Rehabilitation / The drug Addicts

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การบังคับบำบัดกับสิทธิและเสรีภาพของผู้ติดยาเสพติด

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ชื่อผู้เขียน สุรีย์ ภู่เพชร

หลักสูตร นิติศาสตรมหาบัณฑิต (กฎหมายมหาชน)

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. พูนศักดิ์ ไวสำรวจ

รองศาสตราจารย์ คร. เกรียงใกร เจริญธนาวัฒน์

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแนวกิดเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพและการรับรองสิทธิ และเสรีภาพของประชาชน โดยเฉพาะในด้านสิทธิและเสรีภาพของผู้ติดยาเสพติด ซึ่งเป็นกลุ่มของ ประชาชนกลุ่มด้อยโอกาสในสังคมที่รัฐธรรมนูญได้รับรองถึงจุดประสงค์และหน้าที่หลักของรัฐที่ จะต้องให้การกุ้มครองสิทธิและเสรีภาพเช่นเดียวกับประชาชนทั่วไป รัฐจะจำกัดสิทธิและเสรีภาพ ของบุคคลมิได้ เว้นแต่อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญกำหนด ไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้ ทั้งนี้ ได้มีการศึกษาตั้งแต่แนวกิดตลอดจนวิธีการในการแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งของไทยและ ต่างประเทศ และโดยเฉพาะการแก้ไขปัญหายาเสพติดในประเทศไทย โดยเฉพาะการใช้มาตรการในทางกฎหมายในการบังกับบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ซึ่งมีผลกระทบกระเทือนต่อสิทธิและเสรีภาพของผู้ติดยาเสพติด เพื่อให้ผู้ติดยาเสพติดได้รับการ กุ้มครองสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันให้การรับรองไว้

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาสิทธิและเสรีภาพของผู้ติดยาเสพติดที่เกิดจากการใช้อำนาจรัฐ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายในการบังคับบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ที่สำคัญคือ กฎหมายว่าด้วย วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ และกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด มิได้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองไว้ เช่น การให้อำนาจของฝ่าย บริหารในบังคับบำบัด โดยไม่ผ่านกระบวนการยุติธรรมทางศาล หรือการไม่ให้สิทธิแก่ผู้ต้องหาใน การเลือกนำข้อพิพาทของตนนำสู่ศาลยุติธรรม ทำให้สิทธิและเสรีภาพของผู้ติดยาเสพติดต้อง กระทบกระเทือนจากการใช้อำนาจรัฐในการบังคับบำบัดนี้ นอกจากนี้ ยังพบว่าได้มีการตรา กฎหมายเกี่ยวกับการบำบัดรักษายาเสพติดขึ้นมาหลายยุคหลายสมัยแตกต่างกันและมีนโยบายด้าน การแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ไม่สอดคล้องกันอยู่ ซึ่งในการแก้ไขปัญหายาเสพติดของต่างประเทศ ที่ ประสบความสำเร็จนั้นพบว่า ถ้าเป็นประเทศที่ใช้นโยบายด้านการลดอุปสงค์ของยาเสพติดจะได้รับ ผลที่สำเร็จและยั่งยืนกว่าการใช้นโยบายในด้านการลดอุปทานของยาเสพติดแต่เพียงอย่างเดียว

บทบัญญัติแห่งกฎหมายในการบังคับบำบัครักษาผู้ติดยาเสพติด ที่สำคัญคือ กฎหมายว่า ค้วยวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท กฎหมายว่าค้วยยาเสพติดให้โทษ และกฎหมายว่าค้วยการ ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด มิได้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองไว้ เช่น การให้อำนาจ ของฝ่ายบริหารในบังคับบำบัด โดยไม่ผ่านกระบวนการยุติธรรมทางสาล หรือการไม่ให้สิทธิแก่ ผู้ต้องหาในการเลือกนำข้อพิพาทของตนนำสู่สาลยุติธรรม ทำให้สิทธิและเสรีภาพของผู้ติด ยาเสพติดต้องกระทบกระเทือนจากการใช้อำนาจรัฐในการบังคับบำบัดนี้ จึงควรมีการปรับปรุง กฎหมาย รวมทั้งบทบัญญัติของกฎหมายให้มีความชัดเจนในทางปฏิบัติ และเพื่อให้สอดคล้องกับ รัฐธรรมนูญในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ติดยาเสพติด อันจะนำไปสู่การบำบัครักษาและ ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย เพื่อให้ผู้เสพและผู้ติด ยาเสพติดสามารถเลิกเสพยาเสพติดและสามารถกลับตนเป็นคนดีของสังคม ทำให้สังคมปลอดภัย จากอาชญากรรมที่บุคคลดังกล่าวได้ก่อขึ้น

คำสำคัญ: สิทธิและเสรีภาพ / รัฐธรรมนูญ / การบังคับบำบัด / ผู้ติดยาเสพติด